

The mBank logo, consisting of the word "mBank" in white lowercase letters on a red and orange background.

Biuro maklerskie

Fundusze ETF

wszystko, co chciałbyś o nich wiedzieć

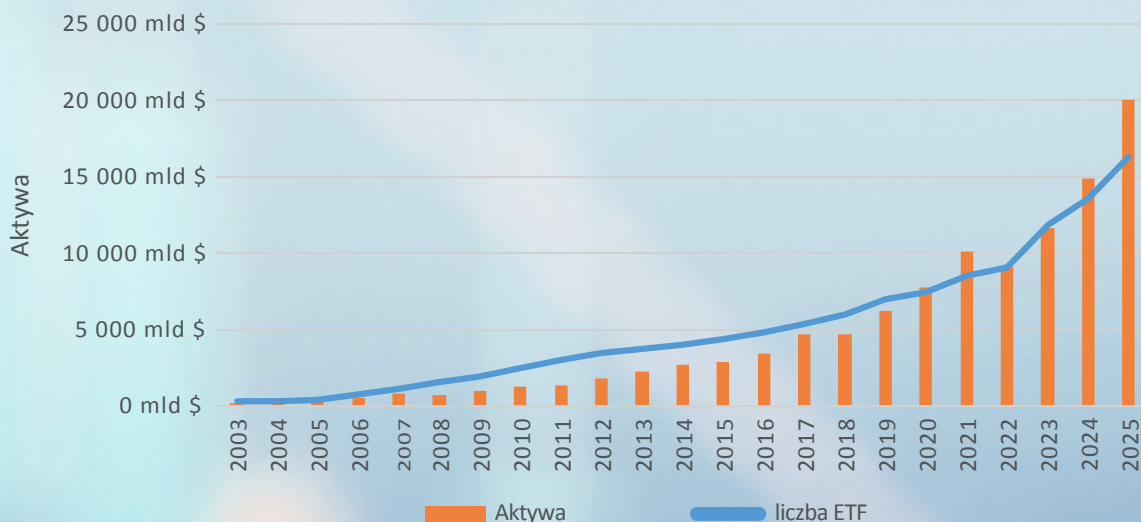
ETF-y zyskują na popularności wśród inwestorów na całym świecie.

ETF (ang. Exchange Traded Fund)

to fundusz inwestycyjny notowany na giełdzie, którego jednostki można kupować i sprzedawać w czasie rzeczywistym. Od momentu powstania pierwszego ETF-u w 1993 r. instrumenty te stopniowo zyskały szerokie zastosowanie wśród inwestorów na całym świecie. Umożliwiły to niskie koszty zarządzania, wysoka płynność oraz dostęp do szerokiego spektrum rynków i klas aktywów.

Obecnie ETF-y zarządzają aktywami liczonymi w bilionach dolarów^[1]. Rozwój tego rynku napędza rosnące zainteresowanie ze strony inwestorów indywidualnych i instytucjonalnych.

Liczba ETF i aktywa w funduszach ETF na świecie

Źródło: Raporty handlowe ETFGI LLP (etfgi.com) [2]

ETF-y znacząco zwiększyły dostęp do globalnych rynków finansowych. Umożliwiają inwestowanie w szerokie segmenty rynku (np. akcje, obligacje czy surowce) za pomocą jednego instrumentu. W przeszłości taka dywersyfikacja była dostępna głównie dla dużych instytucji finansowych. Wynikało to z wysokich kosztów i skali transakcji.

ETF-y uprościły inwestowanie i obniżyły barierę wejścia. Dzięki temu dywersyfikacja stała się dostępna dla szerszego grona inwestorów.

Przed podjęciem decyzji inwestycyjnej wypełnij ankietę MiFID, która pomoże określić Twój profil inwestycyjny.

Czym jest ETF?

Fundusze ETF to gotowe „koszyki” aktywów, takich jak akcje, obligacje czy surowce. Dzięki nim można jednym zleceniem zainwestować w określoną branżę, region lub indeks giełdowy. ETF-y oferują dostęp do szerokiego zakresu rynków finansowych i klas aktywów na całym świecie. Ich zakup i sprzedaż odbywa się za pośrednictwem rachunku maklerskiego.

W jakie aktywa inwestują ETF-y?

ETF-y obejmują bardzo szerokie spektrum klas aktywów i strategii inwestycyjnych:

- **Akcje** – odwzorowują indeksy lub konkretne sektory gospodarki.
- **Obligacje** – inwestycje w dłużne papiery skarbowe i korporacyjne o różnych terminach zapadalności i poziomie ryzyka.
- **Surowce** – ekspozycja na złoto, ropę, gaz czy surowce rolne.
- **ETF-y sektorowe i branżowe** – inwestycja w konkretne segmenty rynku (np. technologia, banki, zdrowie).
- **ETF-y regionalne i geograficzne** – inwestowanie w instrumenty finansowe emitentów z wybranych krajów lub regionów (np. USA, Europa, rynki wschodzące).
- **ETF-y tematyczne** – np. AI, energia odnawialna, elektromobilność, biotechnologia.
- **ETF-y wieloaktywowe** – inwestują w różne klasy aktywów (np. akcje + obligacje) w jednym funduszu.
- **ETF-y cyklu życia** – automatycznie dostosowują strukturę portfela do horyzontu inwestycyjnego. Zazwyczaj im krótszy horyzont tym większy udział obligacji.

ETF, czyli fundusze pasywne

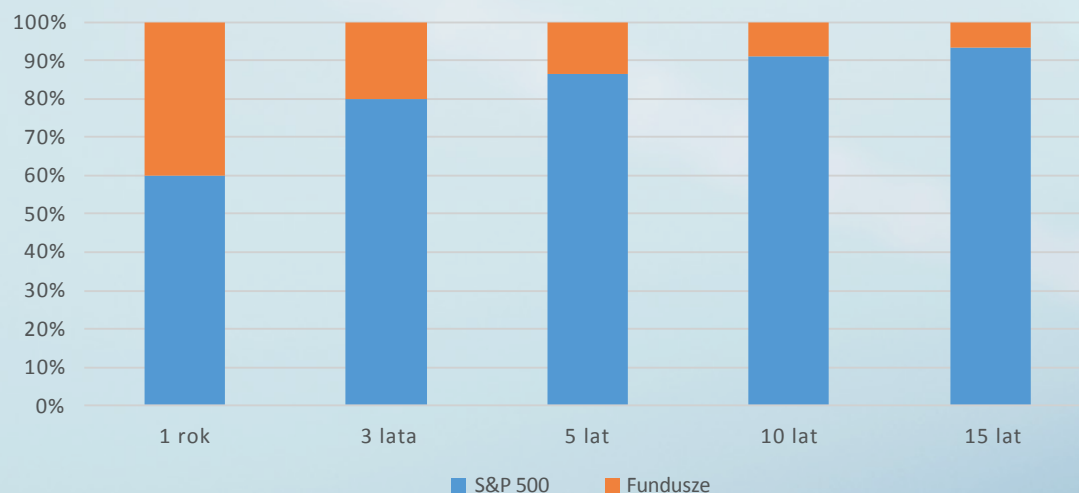
Istnieją dwie podstawowe metody zarządzania funduszami inwestycyjnymi.

Fundusze zarządzane **aktywnie** mają na celu osiągnięcie stopy zwrotu wyższej niż określony punkt odniesienia (benchmark), taki jak np. indeks S&P 500*. Zarządzający podejmuje decyzje inwestycyjne i dąży do uzyskania lepszych wyników niż rynek lub konkurencja.

- Fundusze **pasywne**, w tym większość ETF-ów i funduszy indeksowych, dążą do odwzorowania wyników określonego indeksu. Ich celem nie jest pokonanie rynku, lecz jak najdokładniejsze odzwierciedlenie jego wyników.

*Podany indeks to jedynie przykład i nie stanowi rekomendacji inwestycyjnej.

Procent funduszy przewyższających indeks S&P 500 w poszczególnych okresach

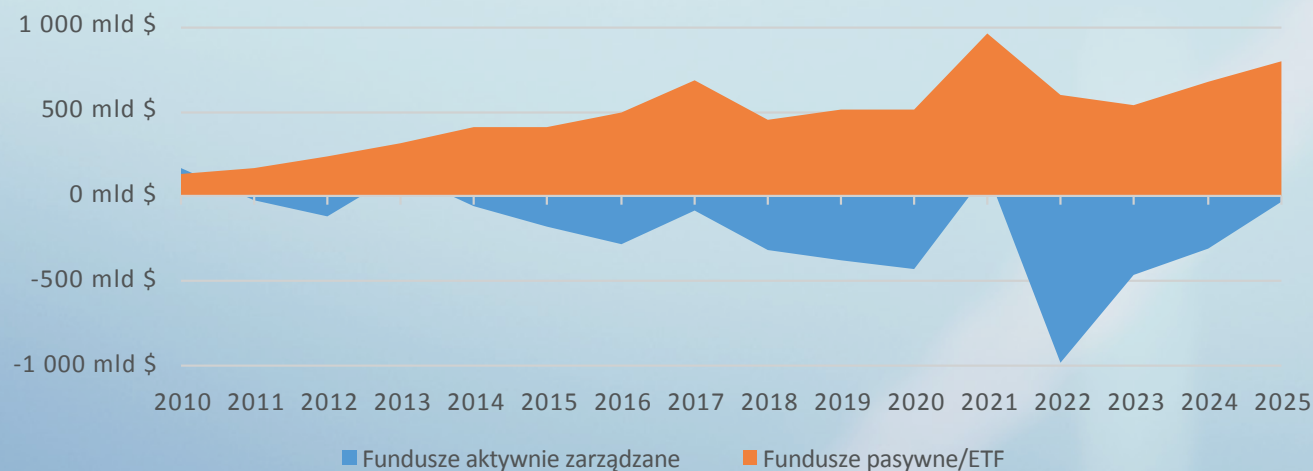
Źródło: Raport SPIVA U.S. Scorecard (dane historyczne oraz najświeższe zestawienia za rok 2025) [3]

W krótkim, rocznym horyzoncie około 40% aktywnie zarządzanych funduszy osiąga wyższą stopę zwrotu netto niż indeks S&P 500*. Zjawisko to często wynika ze sprzyjającej koniunktury w określonych sektorach lub pojedynczych trafnych decyzji inwestycyjnych.

Jednak w długim, 15-letnim okresie aż 93,4% profesjonalnie zarządzanych funduszy przegrywa z indeksem. Pokazuje to, że dla większości inwestorów bardziej efektywna jest szeroka ekspozycja na rynek poprzez ETF-y. Próby wyboru funduszy zdolnych do trwałego pokonywania benchmarku są statystycznie mało skuteczne.

*Podany indeks to jedynie przykład i nie stanowi rekomendacji inwestycyjnej.

Migracja aktywów między aktywnymi a pasywnymi inwestycjami

Wykres pokazuje historyczny odwrót od tradycyjnego, aktywnego zarządzania na rzecz instrumentów pasywnych. Od 2010 roku widoczny jest systematyczny odpływ kapitału z funduszy aktywnie zarządzanych. W 2023 roku nastąpił przełomowy moment na rynku. Aktywa funduszy indeksowych i ETF-ów po raz pierwszy przewyższyły aktywa funduszy aktywnie zarządzanych.

Źródło: Morningstar Direct: Annual US Fund Flows Report ^[4]

Rodzaje ETF

Fundusze ETF dzielą się na dwa rodzaje. Fundusze **dystrybucyjne**, czyli takie, które regularnie wypłacają dywidendę oraz na fundusze **akumulacyjne**, czyli takie, które dywidendę reinwestują.

W ETF-ie dystrybucyjnym wypłata dywidendy trafia bezpośrednio na rachunek maklerski inwestora. Z kolei ETF-y akumulacyjne automatycznie reinwestują uzyskane dochody, co znajduje odzwierciedlenie w rosnącej wartości jednostki funduszu.

Wypłaty lub reinwestycja dotyczą głównie ETF-ów akcyjnych i obligacyjnych, natomiast ETF-y surowcowe z reguły nie generują dywidend. Informacja o polityce dywidendowej ETF-u znajduje się w dokumencie KID (Key Information Document).

Podstawowe parametry

Emitenci

Ze względu na ogromną popularność funduszy ETF ich emitenci należą do największych instytucji zarządzania aktywami na świecie.

Trzej najwięksi dostawcy to BlackRock (iShares), Vanguard oraz State Street (SPDR)*. Łącznie odpowiadają za 74% wartości aktywów ETF na świecie [5].

Do innych istotnych emitentów ETF-ów należą m.in. Invesco, DWS (Xtrackers), WisdomTree oraz Amundi*.

Wśród polskich dostawców wymienić należy firmy takie jak BETA ETF i PZU*.

*Wskazani emitenci ETF-ów to jedynie przykłady i nie stanowią rekomendacji inwestycyjnej.

Ticker

Ticker to kilkunakowy symbol przypisany do instrumentu finansowego notowanego na giełdzie. Może składać się z liter, cyfr lub ich kombinacji. Przykładowo ticker spółki Apple to (AAPL), Coca-Cola to (KO), a Adidas to (ADS)*.

Jeśli chodzi o ETF-y, ticker stanowi bardzo przydatne narzędzie, ponieważ nazwy funduszy są często długie i zawierają powtarzające się elementy.

W systemach transakcyjnych, takich jak serwis mBanku, ETF-y wyszukuje się po tickerze.

*Podane spółki to jedynie przykłady i nie stanowią one rekomendacji inwestycyjnej.

KID – dokument informacyjny ETF

KID (Key Information Document) to podstawowy dokument informacyjny publikowany przez emitenta ETF-a, zawierający najważniejsze dane dla inwestora. Każdy ETF notowany w Europie i oferowany klientom detalicznym ma obowiązek udostępnienia dokumentu KID. Dokument ten jest ustandaryzowany na poziomie Unii Europejskiej.

KID zawiera kluczowe informacje o funduszu, takie jak cel i polityka inwestycyjna, poziom ryzyka oraz koszty. Obejmuje także zasady wypłat lub reinwestycji dochodów oraz scenariusze możliwych wyników inwestycji.

Emitent publikuje dokument w języku właściwym dla danego rynku lub w języku angielskim. Stanowi on podstawowe źródło wiedzy o ETF-ie przed podjęciem decyzji inwestycyjnej.

Typy Replikacji

Fundusze ETF mogą odwzorowywać zachowanie indeksu na kilka sposobów.

Replikacja fizyczna

W replikacji fizycznej zarządzający funduszem ETF kupuje aktywa wchodzące w skład danego indeksu. ETF na złoto może być zabezpieczony fizycznym kruszcem. Wyróżnia się dwa podstawowe typy replikacji fizycznej. Replikacja pełna polega na zakupie wszystkich instrumentów wchodzących w skład indeksu. Replikacja reprezentatywna polega na zakupie wybranej części składników indeksu.

Stosuje się ją często przy szerokich indeksach obejmujących wiele spółek. Pełna replikacja byłaby w takich przypadkach kosztowna lub nieefektywna.

Replikacja syntetyczna

W replikacji syntetycznej zarządzający uzyskuje ekspozycję na indeks za pomocą instrumentów pochodnych. Najczęściej wykorzystuje kontrakty typu SWAP zamiast bezpośredniego zakupu aktywów. Takie rozwiązanie pozwala odwzorować trudniej dostępne rynki lub strategie. Wiąże się jednak z dodatkowymi rodzajami ryzyka, takimi jak ryzyko kontrahenta.

Precyzja replikacji

Większość ETF-ów dąży do jak najdokładniejszego odwzorowania wyników replikowanego indeksu. Im mniejsze odchylenia między wynikami ETF-ów a indeksem, tym wyższa jakość replikacji i efektywność zarządzania funduszem. Do oceny precyzji replikacji stosuje się dwie podstawowe miary.

Tracking error (błąd replikacji) to miara zmienności różnic między stopami zwrotu ETF- a indeksem. Najczęściej oblicza się go jako odchylenie standardowe dziennych różnic zwrotu. Przykładowo tracking error na poziomie 0,05% oznacza, że dzienne stopy zwrotu ETF-a przeciętnie odchylają się od stóp zwrotu indeksu o 0,05%. Wskaźnik ten nie pokazuje kierunku różnicy, a jedynie jej skalę.

Tracking difference (różnica replikacji) to różnica między stopą zwrotu ETF-a a stopą zwrotu indeksu w określonym okresie, na przykład w skali roku. Roczny tracking difference na poziomie 0,5% oznacza, że wynik ETF-a był o 0,5 punktu procentowego wyższy lub niższy od wyniku indeksu. Największe i najbardziej płynne ETF-y charakteryzują się zazwyczaj niskimi wartościami obu wskaźników. Dzięki temu wpływ kosztów i odchyleń na wynik inwestycji pozostaje ograniczony nawet w długim horyzoncie.

Na **tracking difference** wpływają m.in. koszty zarządzania i inne opłaty ponoszone przez fundusz oraz sposób replikacji indeksu. Znaczenie mają także podatki od dywidend, koszty transakcyjne, rebalansowanie portfela oraz pożyczanie papierów wartościowych. Największe i najbardziej płynne ETF-y mają zazwyczaj niski tracking difference. Dzięki temu wpływ tych czynników na wyniki inwestycji pozostaje ograniczony nawet w długim terminie.

Opłaty

ETF-y są znane z relatywnie niskich kosztów, jednak przy ich zakupie i sprzedaży należy uwzględnić kilka rodzajów opłat.

Opłata za zarządzanie (TER – Total Expense Ratio)

Jest to roczna opłata uwzględniana bezpośrednio w wycenie funduszu. Przeciętna opłata za zarządzanie w ETF-ach notowanych w Europie wynosi poniżej 0,35%. Wiele popularnych ETF-ów oferuje koszty na poziomie 0,05%-0,2% ^[6].

Prowizja maklerska za zakup i sprzedaż

Inwestując w ETF-y, należy uwzględnić prowizję maklerską, która zwykle jest naliczana

jako procent wartości transakcji. Jej wysokość może się różnić w zależności od rodzaju rachunku oraz rynku. Szczegółowe informacje dotyczące stawek obowiązujących w Biurze Maklerskim mBanku dostępne są w Taryfie opłat i prowizji.

Bid/offer spread

Jest to różnica między najlepszą ofertą kupna a sprzedaży instrumentu notowanego na giełdzie. W największych i najbardziej płynnych ETF-ach notowanych w Europie spread, wyrażony procentowo, zazwyczaj nie przekracza 0,1% ^[7].

Zlecenia

ETF-y są notowane na giełdzie i można nimi handlować w trakcie sesji. Inwestor wybiera zlecenie kupna lub sprzedaży i wyszukuje ETF po tickerze. Następnie określa liczbę jednostek, limit ceny oraz ważność zlecenia. Składa je w systemie transakcyjnym.

Korzyści ETF

Relatywnie niskie koszty

Opłaty za zarządzanie są zazwyczaj od kilku do kilkudziesięciu razy niższe niż w tradycyjnych funduszach inwestycyjnych.

Dywersyfikacja

ETF-y pozwalają w prosty sposób uzyskać zdywersyfikowaną ekspozycję rynkową. Na przykład inwestycja w S&P 500* obejmuje 500 największych spółek amerykańskich.

Płynność

Największe ETF-y notowane w Europie zarządzają aktywami od setek milionów do ponad stu miliardów euro ^[8]. Są aktywnie handlowane na głównych giełdach, takich jak Frankfurt czy Londyn. Płynność może jednak różnić się w zależności od funduszu i warunków rynkowych.

Przejrzystość

ETF-y zapewniają ekspozycję na znane indeksy i klasy aktywów. Inwestor dokładnie wie, w co lokuje środki. Większość funduszy codziennie publikuje szczegółowy skład portfela.

Elastyczność

W przeciwieństwie do tradycyjnych funduszy inwestycyjnych ETF-y można kupować i sprzedawać w dowolnym momencie trwania sesji giełdowej. Cena realizacji może różnić się od oczekiwanej, a wynik obejmuje prowizje, podatki i ryzyko kursowe.

Dostępność

ETF to możliwości, które jeszcze w XX wieku były dostępne tylko dla dużych instytucji. Dziś dzięki ETF-om inwestorzy mogą w relatywnie prosty sposób uzyskać ekspozycję na różne rynki finansowe na świecie.

Prostota handlu

ETF-y kupuje się i sprzedaje za pośrednictwem firmy inwestycyjnej. W tym celu trzeba mieć założony rachunek maklerski.

*Podany indeks to jedynie przykład i nie stanowi on rekomendacji inwestycyjnej.

Ryzyka związane z inwestowaniem w ETF

Ryzyko rynkowe

Inwestor, który zakupił ETF, uzyskuje ekspozycję na określony indeks lub instrument bazowy. To właśnie zachowanie indeksu bazowego decyduje o poziomie zwrotu oraz zmienności ETF. Jeżeli w danym okresie indeks bazowy traci na wartości, spadek ten będzie odzwierciedlony również w wycenie ETF. Wybór ETF-ów oznacza akceptację ryzyka oraz zmienności charakterystycznych dla danego rynku, sektora lub klasy aktywów.

Ryzyko walutowe

ETF-y notowane na giełdach zagranicznych wycenia się w walutach obcych. Oznacza to, że na wynik inwestycji wpływają również zmiany kursów walutowych. Umocnienie waluty obcej względem waluty bazowej inwestora zwiększa całkowity zwrot z inwestycji, natomiast jej osłabienie może ten zwrot obniżyć. Ryzyko walutowe może więc działać zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść inwestora.

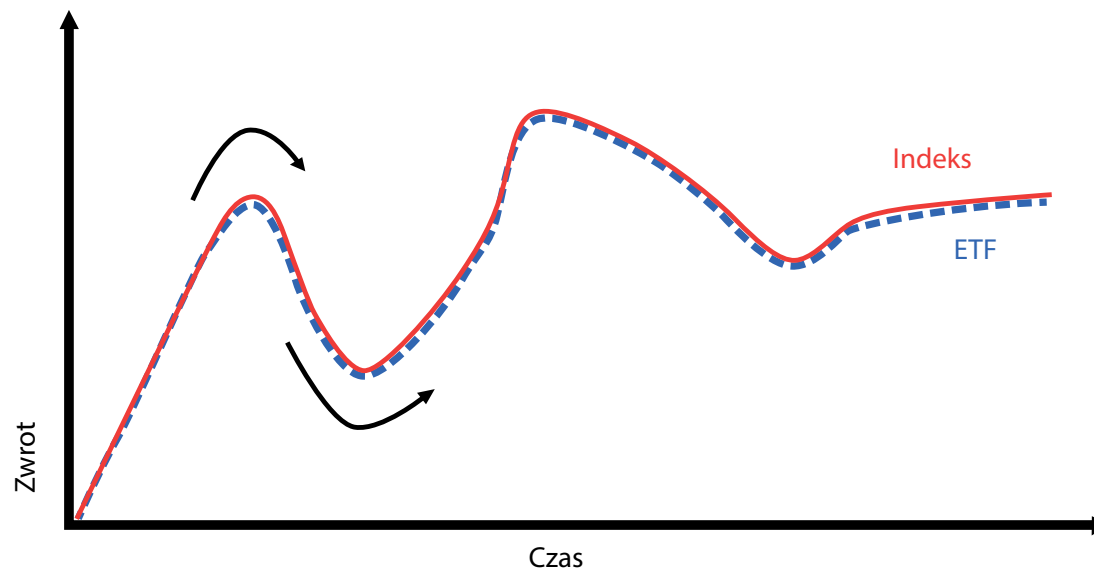
ETF-y lewarowane oraz typu short

Oferują zwielokrotnioną lub odwrotną ekspozycję, zwykle w horyzoncie jednego dnia. W dłuższym okresie wyniki mogą odbiegać od indeksu z powodu codziennego resetu. Dźwignia zwiększa ryzyko, w tym ryzyko utraty kapitału, dlatego warto ocenić adekwatność instrumentu, np. poprzez ankietę MiFID.

Ryzyko replikacji (tracking error)

Wysoki tracking error oznacza, że wyniki ETF-a mogą znacząco odbiegać od wyników replikowanego indeksu. Im większe odchylenia, tym mniejsza precyzja odwzorowania indeksu, co może mieć negatywny wpływ na realizację założeń inwestycyjnych.

ETF replikuje zachowanie banchmarku/indeksu

Ryzyko egzotycznych ekspozycji

Na rynku pojawia się coraz więcej ETF-ów oferujących ekspozycję na niszowe lub bardziej złożone indeksy i strategie inwestycyjne. Tego typu ETF-y wymagają od inwestora większego zaangażowania. Inwestor musi rozumieć, w jakie aktywa lokuje kapitał oraz jaka jest płynność instrumentu. Powinien także uwzględnić specyficzne ryzyka związane z daną ekspozycją.

Counterparty risk (ryzyko kontrahenta)

Ryzyko kontrahenta dotyczy głównie ETF-ów replikowanych syntetycznie i jest związane z potencjalną niewypłacalnością strony transakcji SWAP. W praktyce ekspozycja na to ryzyko jest ograniczona regulacyjnie. Zazwyczaj odnosi się do wartości dziennego zwrotu z indeksu, a nie do całej wartości kapitału.

Ryzyko zamknięcia ETF

Emitent ETF-a może zdecydować o wycofaniu funduszu z rynku. Najczęściej dotyczy to ETF-ów o niskiej wartości aktywów i niewielkiej popularności. Zamknięcie ETF-a nie musi oznaczać straty dla inwestora – fundusz sprzedaje aktywa i zwraca środki posiadaczom jednostek.

Wykaz źródeł

- [1] [ETFGI / Structured Retail Products – Global ETF assets climb to \\$20 trillion](#)
- [2] [Markets Media – Global ETF industry sets record](#)
- [2] [ETFGI – Research & Data on Global ETF Industry](#)
- [3] [S&P Dow Jones Indices – SPIVA U.S. Year-End 2025 Report](#)
- [4] [Morningstar – Fund Flows Data & Research](#)
- [5] [U.S. News – These 3 Fund Families Control 74% of the Market](#)
- [6] [Morningstar – European Fund Fee Study](#)
- [7] [Investing.com. Notowania i arkusz zleceń \[Ticker ETF\].](#)
- [8] [JustETF.com. Notowania i Shares Core S&P 500 UCITS ETF USD \(Acc\)](#)

Pamiętaj, że inwestowanie w instrumenty finansowe wiąże się z ryzykiem i nie gwarantuje realizacji założonego celu inwestycyjnego ani uzyskania określonego wyniku inwestycyjnego. Powinieneś liczyć się z możliwością utraty przynajmniej części zainwestowanych środków.

Musisz wiedzieć, że mBank S.A. nie ponosi odpowiedzialności za decyzje klientów związane z inwestowaniem w instrumenty finansowe. Instrumenty finansowe nie są depozytem bankowym. Wartość zakupionych instrumentów finansowych może się zmieniać wraz ze zmianą sytuacji na rynkach finansowych. W konsekwencji, dochód z zainwestowanych środków może ulec zwiększeniu lub zmniejszeniu, a w przypadku instrumentów pochodnych strata może przekroczyć wysokość zainwestowanego kapitału. W przypadku instrumentów finansowych notowanych w innej walucie niż polski złoty, wartość Twoich inwestycji może ulec zmianie wskutek zmian kursu walutowego. Potencjalne korzyści z Twoich inwestycji pomniejszą się o pobierane podatki i opłaty wynikające z przepisów prawa, taryf opłat i prowizji oraz regulaminów. Gdy podejmujesz jakąkolwiek decyzję inwestycyjną, powinieneś kierować się własną oceną sytuacji faktycznej i prawnej. Pamiętaj, aby szczegółowo zapoznać się z opisem czynników ryzyka, specyfikacją danego instrumentu, regulaminami, opłatami i informacjami zawartymi w innych dokumentach związanych ze świadczeniem usług maklerskich przez mBank S.A. znajdujących się na stronie internetowej: <https://www.mdm.pl/bm/emakler-oplaty> oraz rozważyć, czy dany instrument jest dla Ciebie odpowiedni zgodnie z własną wiedzą, doświadczeniem w inwestowaniu oraz sytuacją finansową.

Usługa eMakler w Biurze maklerskim mBanku stanowi sprzedaż wiązaną w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, oraz banków powierniczych oraz może być otwarta tylko przez posiadacza rachunku bankowego prowadzonego przez mBank S.A.

Informacje na temat kosztów związanych z usługami bankowymi i inwestycyjnymi dostępne są w taryfach opłat i prowizji.

Materiał pochodzi od spółki mBank S.A. z siedzibą w Warszawie (00-850), przy ul. Prostej 18, która prowadzi działalność maklerską w ramach wyodrębnionej jednostki organizacyjnej – Biura maklerskiego mBanku, nadzorowanego przez Komisję Nadzoru Finansowego.

To nie jest oferta.

DZIĘKUJEMY